

Sygn. akt III Ca 618/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion - Hajduk

Protokolant Beata Michalak

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2022 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. D.

przeciwko J. D.

o ochronę naruszonego posiadania

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 12 kwietnia 2022 r., sygn. akt I C 428/21

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) ***nakazuje pozwanej przywrócenie posiadania przez wydanie powodowi kluczy do lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ulicy (...),***

b) ***oddala powództwo w pozostałym zakresie,***

c) ***zasądza od pozwanej na rzecz powoda 537 zł (pięćset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;***

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion-Hajduk

Sygn. akt III Ca 618/22

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej wyrokiem z 12 kwietnia 2022 roku oddalił powództwo R. D. przeciwko J. D. o ochronę naruszonego posiadania lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...) i zasądził od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony zawarły związek małżeński w 2006 roku. Małżonkowie zamieszkali w domu należącym do rodziców pozwanej, którzy udostępnili córce mieszkanie na zasadzie użyczenia. Z upływem czasu relacje stron

ulegały stopniowemu pogorszeniu. Konflikt pomiędzy małżonkami stopniowo nasilał się. W 2014 roku powód uległ wypadkowi w pracy. Pozwana zarzucała powodowi do nadużywania alkoholu, brak zaangażowania w prowadzenie domu, stosowanie przemocy oraz dokonanie zniszczeń w zajmowanym lokalu. Powód zarzucał pozwanej zdradę. W październiku 2019 roku powód wyprowadził się ze wspólnie zajmowanego dotychczas mieszkania i zamieszkał w mieszkaniu rodziców, które obecnie zajmuje jego siostra, jak wskazał, aby dać pozwanej czas na zastanowienie się nad swoim postępowaniem. W tym czasie dysponował kluczami i miał swobodny dostęp do nieruchomości, z której sporadycznie korzystał, przede wszystkim dla kontaktów z synem. Stan taki trwał do maja 2020 roku, w tym czasie pozwana stwierdziła, że z mieszkania giną pieniądze, dokumenty i biżuteria. W związku z powyższym ojciec pozwanej wymienił zamki w drzwiach wejściowych. Pozwana nie udostępniła powodowi nowego kompletu kluczy.

W okresie do października 2019 r. powód dokonywał opłat za prąd. W okresie późniejszym dokonywał na rzecz pozwanej przelewów w wysokości 200-500 zł (jako „kasa na syna D. i śmieci woda gaz itd..)

Decyzją Prezydenta Miasta R. powód został wymeldowany z pobytu stałego z lokalu położonego przy ul. (...), decyzja ta została utrzymana w mocy przez Wojewodę (...) i utrzymana w mocy w postępowaniu przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G..

Przed Sądem Okręgowym w Gliwicach w sprawie o sygn. akt XII C 1027/20 toczy się postępowanie z powództwa R. D. przeciwko J. D. o rozwód. W toku pozostaje również postępowanie karne toczące się przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej (sygn. akt II K 641/21) zainicjowane prywatnym aktem oskarżenia sformułowanym przez powoda, w którym oskarża J. D. o czyn z art. 157 §2 k.k. w związku ze zdarzeniami jakie miały miejsce w dniu 23 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną rozstrzygnięcia powołał art. 344 § 1 k.c. oraz art. 478 k.p.c. Wskazał, że przesłankami sądowej ochrony posiadania są ostatni stan posiadania oraz samowolne naruszenie posiadania.

Sąd I instancji podkreślił, że strony były współposiadaczami lokalu do października 2022 r. kiedy to powód wyprowadził z zajmowanej nieruchomości. Przyczyna wyprowadzenia się powoda oraz okres, w którym nie zamieszkiwał on na nieruchomości świadczą o tym, że powód wyzbył się tego posiadania. Dopiero kłótnia jak miała miejsce w dniu 23 czerwca 2020 r. podczas której interweniowała Policja a która zakończyła się szeregiem postępowań sądowych sprawiła, że zmienił zadanie.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo na podstawie art. 5 k.c., które w ocenie Sądu stanowi nadużycie prawa podmiotowego. Powód przez okres 9 miesięcy nie zamieszkiwał wspólnie z pozwaną. Powód przedstawia siebie jako osobę, która w zasadzie wyłącznie odrabiała z synem zadania domowe oraz dbała o jego rozwój sportowy, czemu z kolei pozwana stanowczo zaprzecza. Obie strony powołują się również na to, że w przypadku agresji kierowanej wobec nich przez współmałżonka dziecka ich broniło. Niezależnie jednak od tego która strona ma rację, silny konflikt pomiędzy nimi, który skutkował również rękoczynami, uniemożliwia wspólne ich zamieszkiwanie z małoletnim synem, w szczególności biorąc pod uwagę toczące się obecnie postępowanie o rozwód.

Powód w apelacji zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 344 § 1 k.c. oraz art. 344 § 1 k.c. w związku z art. 5 k.c. przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu przez Sąd I instancji, iż w przypadku lokalu mieszkalnego dla uzyskania statusu posiadacza konieczna jest możliwość zamieszkania w tymże, podczas gdy władztwo nad rzeczą w tym także nad lokalem mieszkalnym może objawiać się jako jej używanie nie tylko przez stałe zamieszkanie, ale także przez czasowe zamieszkiwanie, swobodny dostęp do nieruchomości przez posiadanie kluczy do drzwi wejściowych, możliwość zaspokojenia potrzeb rodzinnych jak sprawowania opieki nad dzieckiem, przechowywanie rzeczy osobistych, majątkowych i dokumentów oraz przez niewłaściwe zastosowanie polegające na oddaleniu powództwa, w sytuacji, gdy powód został wyzuty z posiadania nieruchomości przez uniemożliwienie dostępu do lokalu mieszkalnego przez pozwaną w czerwcu 2020 roku a powód nie nadużył prawa procesowego przez wystąpienie z powództwem posesoryjnym,

- naruszenie przepisów postępowania to jest art. 233 § 1 k.p.c. przez sprzeczną z zasadami logiki, doświadczeniem życiowym ocenę materiału w postaci zeznań świadka J. G., M. D., J. K., K. C., naruszenie art. 232k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez przyjęcie, że zachowanie powoda w czasie wspólnego zamieszkiwania stron było sprzeczne zasadami współżycia społecznego,

- sprzeczność istotnych ustaleń z zebrany w sprawie materiałem dowodowym przez błędne ustalenie, że powód sam wyzbył się posiadania nieruchomości, błędnym ustaleniu, że strony były współposiadaczami mieszkania do października 2019 roku, podczas gdy były współposiadaczami lokalu do czerwca 2020 roku.

Powód wniósł o zmianę wyroku przez uwzględnienie powództwa i nakazanie pozwanej przywrócenia powodowi naruszonego posiadania lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...) w R. przez wydanie powodowi kluczy do lokalu oraz zobowiązanie pozwanej do zaniechania dalszych naruszeń oraz dopuszczenie dowodów z dokumentów.

Pozwana wniosła o oddalenie w apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w znacznej części zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji, a także jego ocenę oraz przyjętą podstawę prawną rozstrzygnięcia i unikając zbędnych powtórzeń przyjmuje je za własne. Nie można jednak zgodzić się z ostatecznym rozstrzygnięciem i oceną, że wytoczenie powództwa posesoryjnego przez powoda stanowi nadużycie prawa w świetle art. 5 k.c.

Posiadanie jest stanem faktycznym, indywidualnym, nie jest prawem rzeczowym, jego ochrona przysługuje temu, kto faktycznie posiadał nieruchomość w określonym zakresie i wykaże zakres tego posiadania oraz fakt jego naruszenia. W niniejszej sprawie bez znaczenia są okoliczności dotyczące relacji pomiędzy stronami, ich przyczyn i konsekwencji. Z tych też względów Sąd odwoławczy pominął wnioski dowodowe zgłoszone w postępowaniu apelacyjnym jako nieistotne dla rozstrzygnięcia. Art. 344 § 1 k.c. stanowi, że przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem. Zgodnie z art. 478 k.p.c. w sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego.

Z materiału dowodowego wynika, że powód faktycznie wyprowadził się z dotychczas zajmowanego lokalu mieszkalnego w R. przy ul. (...) w październiku 2019r. w mieszkaniu tym pozostawił jednak część swoich rzeczy osobistych, posiadał klucze, przychodził do mieszkania, aby spotykać się z synem czy zabrać swoje ubrania czy inne rzeczy osobiste. Nie nocował tam, nie prowadził gospodarstwa domowego. Taki stan trwał do czerwca 2020r., kiedy ojciec pozwanej wymienił zamki w drzwiach. Ostatnim zatem stanem posiadania powoda było wyłącznie posiadanie kluczy do mieszkania i możliwość przechowywania w mieszkaniu swoich rzeczy osobistych.

Sąd Okręgowy, mając powyższe okoliczności na względzie na mocy art. 386 § 1 k.c. zmienił zaskarżony wyrok przywracając powodowi posiadanie przez nakazanie pozwanej wydania kluczy do mieszkania, w pozostałym zakresie Sąd Okręgowy 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną. O kosztach postępowania za obie instancje Sąd odwoławczy orzekł na mocy art. 100 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwaną. Na koszty postępowania odwoławczego złożyła się opłata od apelacji 200 zł i wynagrodzenie pełnomocnika 160 zł.

SSO Magdalena Balion – Hajduk